

Holdbare avlsdyr med gode ben

Thomas Sønderby Bruun, specialkonsulent,
Ernæring & Sundhed

So-seminar

16. juni 2020

Holdbare avlsvdyr med gode ben

- Calcium + fosfor + D-vitamin og holdbarhed
- Betydning af opvæksten for holdbarhed
- Brug af flushing til optimering af kuldstørrelse
- Fokus på polte-flow for at optimere kuldstørrelse og holdbarhed

Calcium og fosfor til polte

Foderudnyttelsen har stor indflydelse på behovet pr. FEsv

- Polte vil have et højere foderforbrug pr. kg tilvækst end slagtesvin
 - Mindre lysin pr. FEso øger foderforbrug pr. kg tilvækst (+ fedttilvækst)
 - Højere indtag af calcium og fosfor pr. kg tilvækst (++)sikkerhedsmargin)

Calcium og fosfor til polte

Sikkerhedsmargin pr. FEsv i modelberegninger

Foderets indhold af ford. lysin pr. FEsv	Beregnet sikkerhedsmargin	Poltens vægt			
		40 kg	80 kg	120 kg	160 kg
6,0	Calcium, g pr. FEsv	0,9	0,9	-	-
6,0	Fosfor, g ford. pr. FEsv	0,35	0,47	-	-
5,0	Calcium, g pr. FEsv	-	-	1,0	1,5
5,0	Fosfor, g ford. pr. FEsv	-	-	0,5	0,7
4,0	Calcium, g pr. FEsv	-	-	1,5	1,8
4,0	Fosfor, g ford. pr. FEsv	-	-	0,4	0,5

Normer på baggrund af 300 % fytasetilsætning

Calcium og fosfor til polte

Behov + sikkerhedsmargin = norm

Foderets indhold af ford. lysin pr. FEsv	Beregnet sikkerhedsmargin	Poltens vægt			
		40 kg	80 kg	120 kg	160 kg
6,0	Calcium, g pr. FEsv	0,9 (14%)	0,9 (14%)	-	-
6,0	Fosfor, g ford. pr. FEsv	0,35 (14%)	0,47 (19%)	-	-
5,0	Calcium, g pr. FEsv	-	-	1,0 (17%)	1,5 (25 %)
5,0	Fosfor, g ford. pr. FEsv	-	-	0,5 (22%)	0,7 (30%)
4,0	Calcium, g pr. FEsv	-	-	1,5 (25%)	1,8 (30%)
4,0	Fosfor, g ford. pr. FEsv	-	-	0,4 (20%)	0,5 (25%)

Normer på baggrund af 300 % fytasetilsætning

Tal i parentes er sikkerhedsmargin i procent af norm

Calcium og fosfor til polte

Behov + sikkerhedsmargin = norm

Foderets indhold af ford. lysin pr. FEsv	Beregnet sikkerhedsmargin	Poltens vægt			
					160 kg
6,0	Calcium, g ford. pr. FEsv	-	-	-	-
6,0		-	-	-	-
5,0		-	-	1,0 (17%)	1,5 (25%)
5,0		-	-	0,5 (22%)	0,7 (30%)
4,0		-	-	1,5 (25%)	1,8 (30%)
4,0	Fosfor, g ford. pr. FEsv	-	-	0,4 (20%)	0,5 (25%)

Konklusion: Uanset om der anvendes enhedsblanding, løbestaldsfoder eller drægtighedsfoder mangler poltene ikke calcium og fosfor

Normer på baggrund af 300 % fytasetilsætning

Tal i parentes er sikkerhedsmargin i procent af norm

D-vitamin

D-vitamin

Foreløbige anbefalinger

Poltefoder

- Undgå 2.000 i.e. Hy-D pr. FEso
- Almindelig D3-vitamin
- <110 kg: 400 i.e. pr. FEsv
- >110 kg: 800 i.e. pr. FEsv

Foder der bruges både til søer og polte

- Undgå 2.000 i.e. Hy-D pr. FEso
- Kompromis: 1.000 i.e. Hy-D pr. FEso
- Kompromis: 500 i.e. D₃ + 800 i.e. Hy-D pr. FEso

Holdbare avlsdyr med gode ben

Calcium + fosfor + D-vitamin og holdbarhed

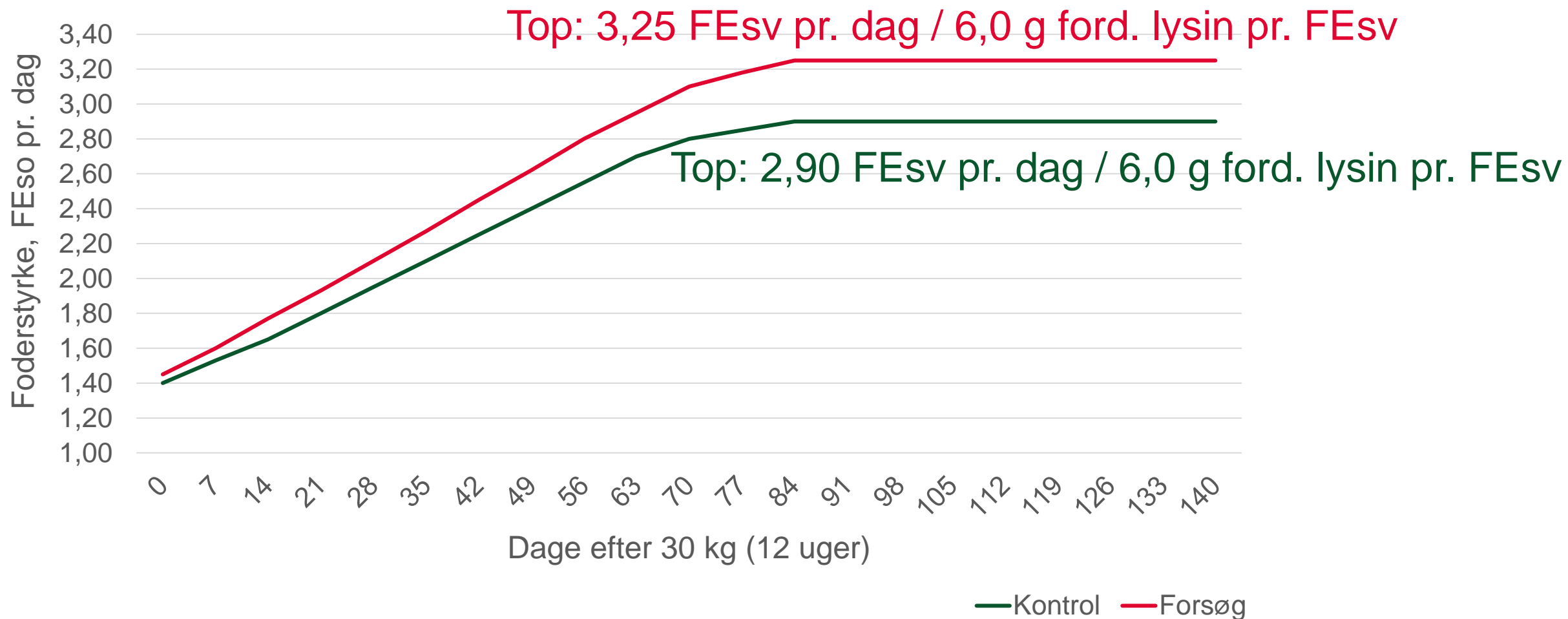
Betydning af opvæksten for holdbarhed

Brug af flushing til optimering af kuldstørrelse

Fokus på polte-flow for at optimere kuldstørrelse og holdbarhed

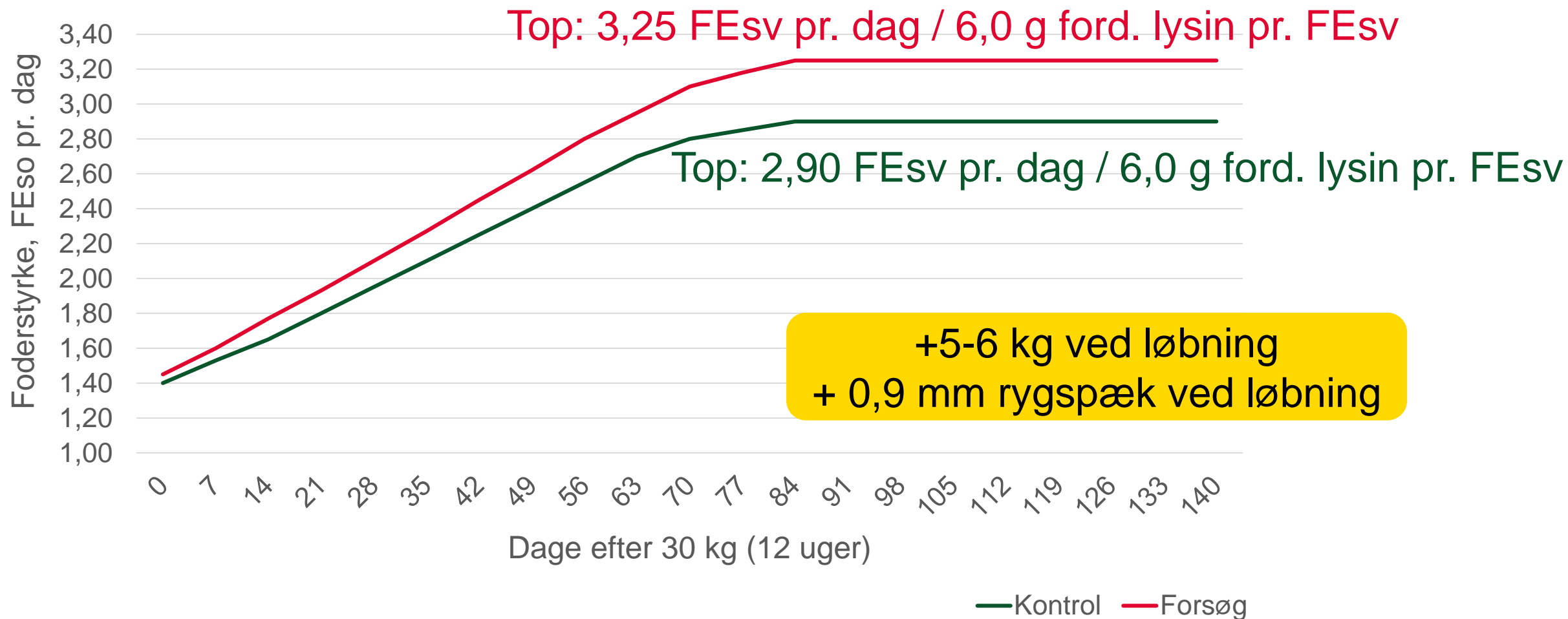
Effekt af poltenes fodring under opvæksten

Polteforsøg gennemført i to sohold

Effekt af poltenes fodring under opvæksten

Polteforsøg gennemført i to sohold

Normal versus høj foderstyrke under opvækst

Andel søer der løbes til andet kuld

Besætning A

Besætning B

Foderkurve	Normal	Høj
Andel løbet til 2. kuld, %	97,1	94,8

Foderkurve	Normal	Høj
Andel løbet til 2. kuld, %	88,2	88,0

a, b Værdier inden for en række med forskellige bogstaver er signifikant med $P < 0,05$.

Et kig på vægt ved løbning tværs af grupperne

25 % letteste vs. 50 % mellemste vs. 25% tungeste

Besætning A

Foderkurve	Let	Medium	Tung
Alder ved løbning, dage	230	230	241
Gns. vægt ved løbning, kg	136	153	173
Totalfødte pr. kuld, stk.	16,4 ^b	17,2 ^a	17,8 ^a
Andel løbet til 2. kuld, %	97,1	94,5	97,2

a, b Værdier inden for en række med forskellige bogstaver er signifikant med $P < 0,05$

Besætning B

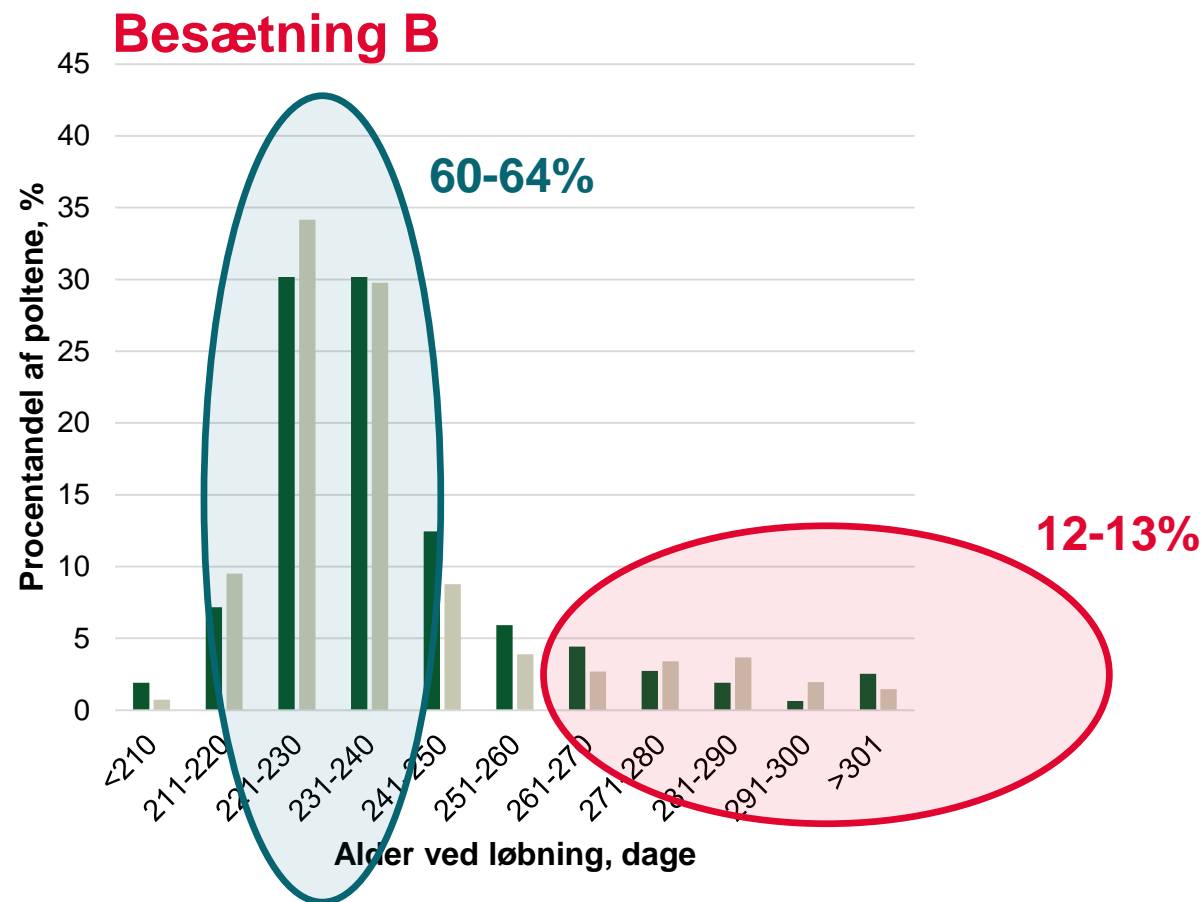
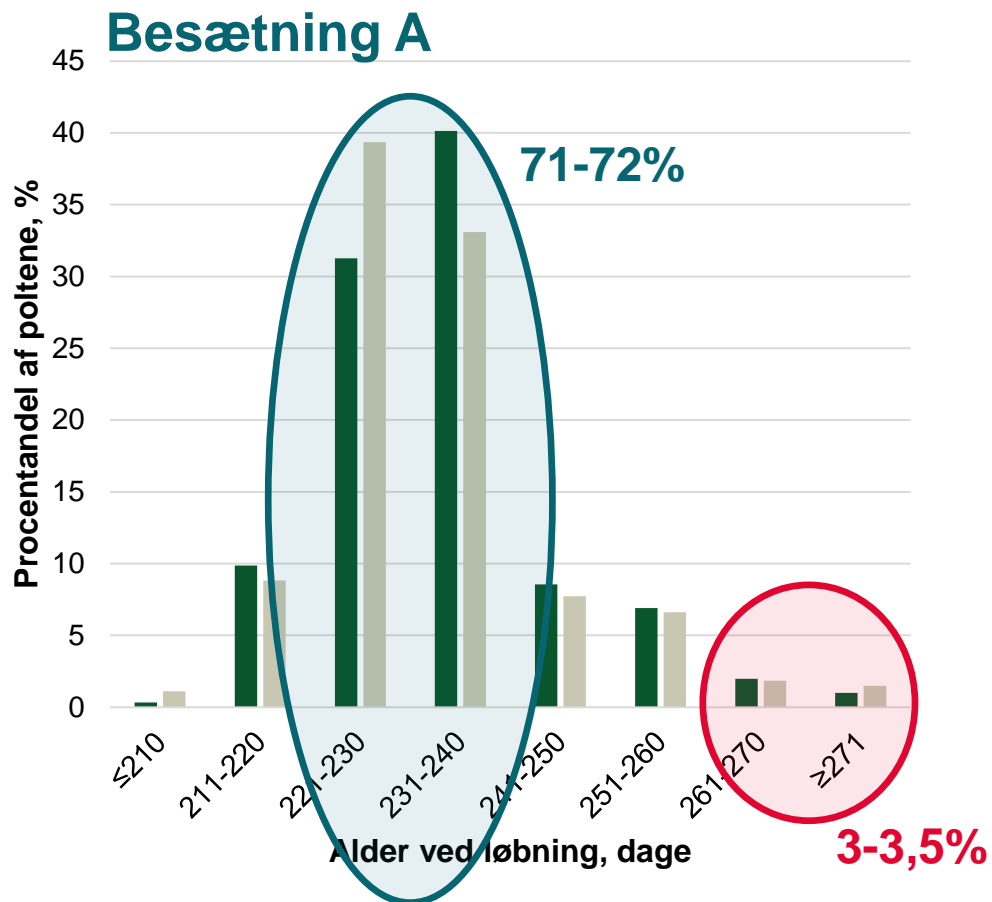
Foderkurve	Let	Medium	Tung
Alder ved løbning, dage	229	233	256
Gns. vægt ved løbning, kg	140	161	187
Totalfødte pr. kuld, stk.	16,8 ^z	17,6 ^y	18,5 ^x
Andel løbet til 2. kuld, %	92,5 ^x	91,5 ^x	77,4 ^y

x, y, z Værdier inden for en række med forskellige bogstaver er signifikant med $P < 0,01$

Gamle/tunge
polte &
bekymrende...

Konklusioner

Hvilke forskelle mellem besætningerne forklarer forskellene?

Holdbare avlsdyr med gode ben

Calcium + fosfor + D-vitamin og holdbarhed

Betydning af opvæksten for holdbarhed

Brug af flushing til optimering af kuldstørrelse

Fokus på polte-flow for at optimere kuldstørrelse og holdbarhed

Holdbare avlsdyr med gode ben

- Calcium + fosfor + D-vitamin og holdbarhed
- Betydning af opvæksten for holdbarhed
- Brug af flushing til optimering af kuldstørrelse
- Fokus på polte-flow for at optimere kuldstørrelse og holdbarhed

Jeres polte-flow er vigtigt for holdbarhed og kuldstørrelse

Fokus på spredningen er vejen til succes

- Polte skal først i løbestalden når de ønskes i første brunst
 - Rygspæk \geq 11-12 mm
 - Alder \geq 210 dage
- Bedre polteflow kræver fokus før løbestalden
 - Udsortering af magre/lette individer i alle stier ved f.eks. 100 kg
 - Særhåndtering med lavt protein + høj foderstyrke frem mod løbning

Jeres polte-flow er vigtigt for holdbarhed og kuldstørrelse

Fokus på spredningen er vejen til succes

- Polte skal først i løbestalden når de ønskes i første brunst

Med lavt og højt mener jeg ...

- ✓ 6,0 g fordøjeligt lysin pr. FESv er ikke lavt
- ✓ 5,0 g fordøjeligt lysin pr. FESv er ikke lavt
- ✓ 3,5-4,0 g fordøjeligt lysin pr. FESv er lavt

- ✓ 2,7 FESv pr. dag er ikke højt
- ✓ 3,2-3,5 FESv pr. dag er højt

- Alder ≥ 210 dage

basortering af magre/lette individer i alle stier ved 100 kg

forstyrke frem mod løbning med lavt protein + høj

Hvilken løbeafdeling er nemmest at passe? Ikke et spørgsmål om OCD eller autisme...

Løbeafdeling A

Løbeafdeling B

Hvilken løbeafdeling er nemmest at passe? Ikke et spørgsmål om OCD eller autisme...

Løbeafdeling A

Løbeafdeling B

Forskellen er sortering

Holdbare avlsdyr med gode ben

Konklusioner

Overhold gældende normer inkl. calcium, fosfor og D-vitamin i poltefoderet

Brug foderkurven der ender på 2,9 FEso og sortér gerne magre polte fra ved 100 kg og prioritér disse: Protein↓+ foderstyrke↑

Undgå at polte bliver meget gamle/tunge før løbning

Flushingperiode efter Huld: Rygspæk \leq 14 mm = 4 uger og rygspæk $>$ 14 mm = 5-7 dages flushing

Stil krav til polte der flyttes til løbestalden og/eller møder ♂ :
Rygspæk \geq 11-12 mm + alder \geq 210 dage

Fokuser på variationen blandt polte og opnå et bedre polte-flow og produktivitet